

Előszó a Turizmus Bulletin „I. Tokaj-hegyaljai Turisztikai Konferencia” tematikus számhoz

Szerző: Rozgonyiné Drotár Nikolett¹

Tokaj-Hegyalja sem természeti erőforrások, sem turisztikai attrakciók tekintetében nem kellően felfedezett kistérsége hazánknak. Ugyanakkor a nemzetközileg ismert aszúbornak is köszönhetően az UNESCO Világörökség részévé vált. Az egykor zárt borvidék turisztikai imázsát a hagyományos oxidatív eljárással készült tokaji aszú fémjelzi. Az itt élők évszázados borászati hagyományainak ápolása mellett a vallási és a kulturális hagyományok megőrzése és gondozása is turisztikai vonzerőt jelent. A területen átvonuló vagy megtelepedő népcsoportok itt hagyták az épített örökséget, néphagyományuk egy részét, valamint kulturális és vallási szokásaik emlékét. Megmaradtak a szőlőhöz fűződő munkálatok megünnepléséhez kapcsolódó szüreti napok hagyományai. Fennmaradtak az épített örökségek és a táj kialakulását, sokszínűségét adó természeti értékek. Napjainkban mindez Tokaj-Hegyalja igazi turisztikai vonzerejét szolgálja. A bor-, a kulturális és a vallási turizmus mellett Tokaj-Hegyalja természeti erőforrásai az aktív turizmus élménylehetőségeit is kínálja a hazai és a nemzetközi turisták számára. Azok, a napjainkban elkészült aktív turisztikai fejlesztések, amelyek a korábban is meglévő természeti adottságokat használják ki, tovább szélesítették a terület turisztikai kínálatának palettáját. Az egykoron nagyobb számban a területen megtelepedő zsidó lakosság szellemi örökségére épülő „Csodarabbik Útja” tematikus útvonalnak köszönhetően Tokaj-Hegyalja Európa zsidó vallásturisztikai térképére ugyancsak felkerült.

A Tokaj-Hegyalja Egyetem Turizmus és Vendéglátás Tanszéke a turisztikai láttnivalókban való gazdagság és a minőségi szakember-utánpótlás biztosítása érdekében azon munkálkodik, hogy a terület mind a hazai, mind a nemzetközi turisták számára célterületté váljon. E gondolat vezérelte a tanszéket 2024-ben, hogy első alkalommal szervezze meg nemzetközi turisztikai konferenciáját, melynek fókuszában a bor-, a kulturális és a vallási turizmus szerepelt. Fontos volt, hogy az ország turisztikai szakemberei e gondolatok köré épített előadásaikkal segítsék a Tokaj-Hegyalján megkezdett munka sikerességét. A plenáris előadások után három szekcióban, harmincöt oktató, kutató és turisztikai szakember tartott előadást. A hazai egyetemek előadói mellett kárpátaljai és kolozsvári egyetemek kutatóit hallgathatták meg a Tokaj-Hegyalja Egyetem hallgatói, valamint a térség turisztikai szakemberei. A Turizmus Bulletin jelen számában az elhangzott előadásokból született, lektorált tanulmányokat olvashatják az érdeklődők.

Ebben a tematikus számban a hazai és a határon túli kutatók vizsgálatainak eredményeivel találkozunk az olvasó, hiszen a szerzők nem pusztán regionális turisztikai témákat dolgoztak fel, hanem aktuális elméleti és gyakorlati eredményeket elemeztek. Betekintést kapunk a lezajlott Veszprém-Balaton 2023 Európa Kulturális Fővárosa programsorozat tapasztalataiba, az erről szóló tanulmány célkeresztjében a gasztronómiai élménykínálat értékelése, valamint a keresleti oldal jellemzőinek a monitoring adatokra alapozott bemutatása áll. Ezután a turizmusra vonatkozó európai uniós döntéshozatalról és jogalkotásról, annak a belső piac és a turizmus területére vonatkozó szabályozásáról olvashatunk. Tokaj-Hegyalja jelentős nemzetközi vallásturisztikai vonzerejének fejlődése a zsidó szellemi örökségnek, elsősorban a sátoraljaújhegyi Csodarabbi emlékének köszönhető, az ehhez kapcsolódó turisztikai kínálat alakulásáról értekezik a következő tanulmány. A továbbiakban a bevásárlóturizmus és a borturizmus kapcsolatrendszerébe kapunk betekintést. A szerző különös hangsúlyt fektet a fenntarthatósági kérdésekre és a két turisztikai termék közötti szinergiákat, illetve az aktuális trendeket ismerteti. A következő tanulmány az orosz-ukrán háború érintette Kárpátalja határ menti kulturális és turisztikai együttműködéseinek megvalósulásáról értekezik. Ebben a szerző bemutatja a Magyarország-Szlovákia-Románia-Ukrajna Határon Átnyúló Együttműködési Program 2014-2020 keretében meghirdetett prioritások között helyet kapott turisztikai együttműködések eredményeit. Kárpátaljához kötődik az utolsó tanulmány is, melynek szerzői, bízva a háború mielőbbi befejezésében, a vallási turizmus újraéledésének lehetőségeit járják körbe írásukban.

A közölt tanulmányok megmutatják a konferencia témaköreinek gazdagságát, és hozzájárulnak Tokaj-Hegyalja turisztikai fejlesztési elképzeléseinek alaposabb előkészítéséhez. A Tokaj-Hegyalja Egyetem szeretettel vár minden érdeklődőt a 2025 őszi megrendezésű II. Nemzetközi Turisztikai Konferenciáján Sárospatakon.

---

¹ egyetemi docens, Tokaj-Hegyalja Egyetem, drotar.nikolett@unithe.hu